

คู่มือการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด
มาตรฐานคลินิกยุติธรรม
เรื่อง “การขอรับการคุ้มครองพยานในคดีอาญา”

จัดทำโดย
กลุ่มอำนวยความสะดวกยุติธรรมและนิติการ
สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพิษณุโลก

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เรื่องการขอรับการคุ้มครองพยานในคดีอาญาเล่มนี้ จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้ขอรับการคุ้มครองพยานในคดีอาญา นอกจากนี้ยังใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กลุ่มอำนวยความยุติธรรมและนิติการ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพิษณุโลกที่เข้าปฏิบัติงานใหม่ โดยคู่มือเล่มนี้จะมีรายละเอียดตั้งแต่ความเป็นมาของการจัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยาน อำนาจหน้าที่ สิทธิของพยานที่เข้าขอรับบริการ มาตรการในการคุ้มครองพยาน ค่าตอบแทน ไปจนถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ จึงจัดทำคู่มือนี้ เพื่อเป็นคู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ในการขอรับการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

กลุ่มอำนวยความยุติธรรมและนิติการ
สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพิษณุโลก
ธันวาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

รายการ	หน้า
- ความเป็นมา	๓
- อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคุ้มครองพยาน	๒
- คำนิยามตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖	๓
- สิทธิของพยาน	๓
- มาตรการในการคุ้มครองพยาน	๓
- การคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป	๔
- การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ	๕
- ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยานในคดีอาญา	๕
- หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต	๖
- ผู้มีสิทธิได้รับการคุ้มครองพยาน	๖
- ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอรับการคุ้มครองพยาน	๖
- หลักเกณฑ์การยื่นคำร้องขอรับการคุ้มครองพยาน	๖
- สถานที่ติดต่อขอรับการคุ้มครองพยาน	๖

ภาคผนวก

- กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖
 - ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐
 - กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่น และการพิจารณาคำร้องขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๘
- แบบฟอร์มต่างๆ
 - แบบคำร้องขอคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตามมาตรการทั่วไป (แบบ สคพ. ๑)
 - แบบคำร้องขอคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตามมาตรการพิเศษ (แบบ สคพ. ๒)
 - แบบคำขอรับค่าตอบแทนความเสียหายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (แบบ สคพ. ๓)

ความเป็นมา

จากสภาพปัญหาและสถานการณ์ความรุนแรงในปัจจุบัน พบว่า ระดับความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบันที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่างๆ เช่น การฆาตกรรม การทะเลาะวิวาท การข่มขืน หรือกระทำชำเราทางเพศ การปล้น ชิงทรัพย์ หรือก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไป สภาวะทางเศรษฐกิจ ผู้คนเครียดกันมากขึ้น อารมณ์รุนแรงขึ้น สภาพจิตใจที่เสื่อมลง ขาดศีลธรรม ไม่มีจิตสำนึก ประกอบกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโซเชียลต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีการติดตาม เผยแพร่ และแสดงความคิดเห็นที่ค่อนข้างเสรีส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบมากขึ้น มีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และผู้ที่ก่อเหตุมีอายุน้อยลง อีกทั้งยังมีวิธีการที่รุนแรง โหดเหี้ยม และซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ

รัฐ ซึ่งทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลความสงบสุขของสังคมจึงได้มีมาตรการและกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่จะป้องกันและปราบปรามการเกิดความรุนแรงและอาชญากรรมต่างๆ เหล่านี้ โดยมาตรการสำคัญประการหนึ่งที่รัฐนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างประสิทธิภาพป้องกันและปราบปราม ก็คือ การรับรองสิทธิของบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับการคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันพยานยังไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้งที่พยานมีความสำคัญต่อการพิสูจน์ความจริงในทางอรรถคดี เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นจึงมีมาตรการคุ้มครองพยานเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๖๔๖ ซึ่งเชื่อว่ามาตรการคุ้มครองพยานจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับพยานและจะช่วยให้สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้มากยิ่งขึ้น

สำนักงานคุ้มครองพยาน

สำนักงานคุ้มครองพยานเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกาศตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๙ ตอนที่ ๑๐๓ก ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ และกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศตามราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๓๗ก ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคุ้มครองพยาน

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๓ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานขึ้นในกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ

๑. การคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษ
๒. การปฏิบัติที่เหมาะสม
๓. ประสานการปฏิบัติงานและข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศตามราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๓๗ก ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ สำนักงานคุ้มครองพยานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. พัฒนาระบบ มาตรการ และกลไกเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานและส่งเสริมสิทธิของพยานให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
๒. ส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา
๓. ประสานการปฏิบัติงานและข้อมูลกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองพยานและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพยานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
๔. เสนอแนะเพื่อปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ตลอดจนมาตรการต่างๆ ในการคุ้มครองพยาน
๕. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการคุ้มครองพยาน
๖. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

คำนิยามตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ .

“พยาน” หมายความว่า พยานบุคคลซึ่งจะมาให้ หรือได้ให้ข้อเท็จจริง ต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาล ในการดำเนินคดีอาญา รวมทั้งผู้ชำนาญการพิเศษ แต่มิให้หมายความรวมถึงจำเลยที่อ้างตนเองเป็นพยาน

“ความปลอดภัย” หมายความว่า ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยาน ทั้งก่อน ขณะและหลังมาเป็นพยาน

สิทธิของพยาน

สำนักงานคุ้มครองพยานได้จัดทำประกาศคำรับรองสิทธิของบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญา เพื่อให้บุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาได้รับรู้สิทธิตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติไว้ หากบุคคลถูกข่มขู่คุกคามหรืออาจไม่ได้รับความปลอดภัยจากการมาเป็นพยานในคดีอาญา ดังนี้

๑. การได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย
๒. การได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยแก่สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่ใกล้ชิดที่อาจไม่ได้รับความปลอดภัย
๓. ค่าตอบแทนจากการมาเป็นพยาน
๔. ค่าตอบแทนความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน จากการเป็นพยาน
๕. ค่าใช้จ่ายเมื่อเป็นพยานในมาตรการทั่วไปและพิเศษ

มาตรการในการคุ้มครองพยาน

พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดมาตรการในการคุ้มครองพยานไว้ ๒ มาตรการ คือ มาตรการทั่วไป และมาตรการพิเศษ

การคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป

การคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป ในทางปฏิบัติจะนำมาใช้ในการคุ้มครองพยานมากที่สุด กล่าวคือ กรณีเกิดข้อเท็จจริงขึ้นว่า พยานบุคคลซึ่งจะมาให้ หรือได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานสืบสวน หรือพนักงานสอบสวนในคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาหรือศาลในการดำเนินคดีอาญา รวมทั้งผู้ชำนาญการพิเศษ อาจไม่ได้รับความปลอดภัย หรือข่มขู่คุกคามในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยาน ทั้งก่อน ขณะ หรือหลัง การมาเป็นพยาน บุคคลดังต่อไปนี้อาจจัดให้พยานดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองตามที่เห็นสมควรได้

หน่วยงานที่มีภารกิจในการคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป นอกจากสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจร่วมอีก ๗ หน่วยงาน ดังนี้

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรณีเป็นพยานที่อยู่ในอำนาจสืบสวนสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒. กระทรวงกลาโหม กรณีเป็นพยานที่อยู่ในอำนาจของศาลทหาร

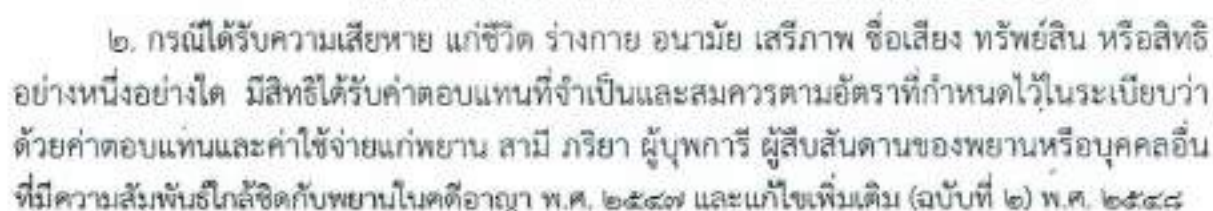
๓. กรมการปกครอง กรณีเป็นพยานในคดีที่มีพนักงานฝ่ายปกครองเข้ามาเกี่ยวข้อง

๔. กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรณีเป็นพยานในคดีที่อยู่ในอำนาจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

๕. กรมราชทัณฑ์ กรณีพยานเป็นผู้ต้องขัง ผู้ต้องกักขัง หรือผู้ถูกกักกัน

๖. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรณีพยานอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจฯ

๗. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรณีเป็นพยานในคดียาเสพติด

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต

ผู้มีสิทธิได้รับการคุ้มครองพยาน

๑. พยานในคดีอาญา
๒. สามีภริยาผู้บุพการีผู้สืบสันดานของพยานหรือ
๓. บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยาน

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอรับการคุ้มครองพยาน

๑. ผู้มีสิทธิได้รับการคุ้มครองพยาน
๒. ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิได้รับการคุ้มครองพยานให้ยื่นคำร้องแทน
๓. บุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องกับพยาน ได้แก่ สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือ บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยาน เช่น ลุง ป้า น้า อา

กรณี ผู้ยื่นคำร้องขอแทน ตาม ข้อ ๓. สำนักงานคุ้มครองพยานจะทำการติดต่อกับพยาน เพื่อให้ความยินยอมก่อน จึงจะนำเข้าสู่การพิจารณาต่อไป

หลักเกณฑ์การยื่นคำร้องขอรับการคุ้มครองพยาน

๑. สามารถร้องขอรับความคุ้มครองได้ทั้งก่อนที่จะมาเป็นพยาน ขณะเป็นพยาน และหลังเป็นพยาน
๒. ไม่มีกำหนดระยะเวลาการยื่นคำร้องขอรับการคุ้มครองพยาน

สถานที่ติดต่อขอรับการคุ้มครองพยาน

- ส่วนกลาง ให้ยื่นที่สำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๖ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๑๔๓-๒๔๔๓-๖๕ โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๔๖๗๒-๓ (ผู้ที่ต้องการยื่นคำร้องสามารถติดต่อขอรับแบบฟอร์มได้ที่สำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือดาวน์โหลดได้ที่ www.rlpd.go.th)

- ในเขตพื้นที่จังหวัดนอกเหนือจากส่วนกลางให้ยื่นที่ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ภาค ๑-๔ หรือ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัด

- กรณียื่นคำขอทางไปรษณีย์ ให้ส่งมาที่ สำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา แขวงทุ่งสองห้องเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

มาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาการให้บริการ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

เรื่อง การขอรับการคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป กรณียื่นคำร้องผ่านสำนักงานยุติธรรมจังหวัด
รวมระยะเวลาการปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ระยะเวลา 33 วัน

หมายเหตุ กระบวนการดำเนินงาน ในขั้นตอนที่ 2 นับแต่วันที่ยื่นคำร้องและมีเอกสารหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์ให้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด

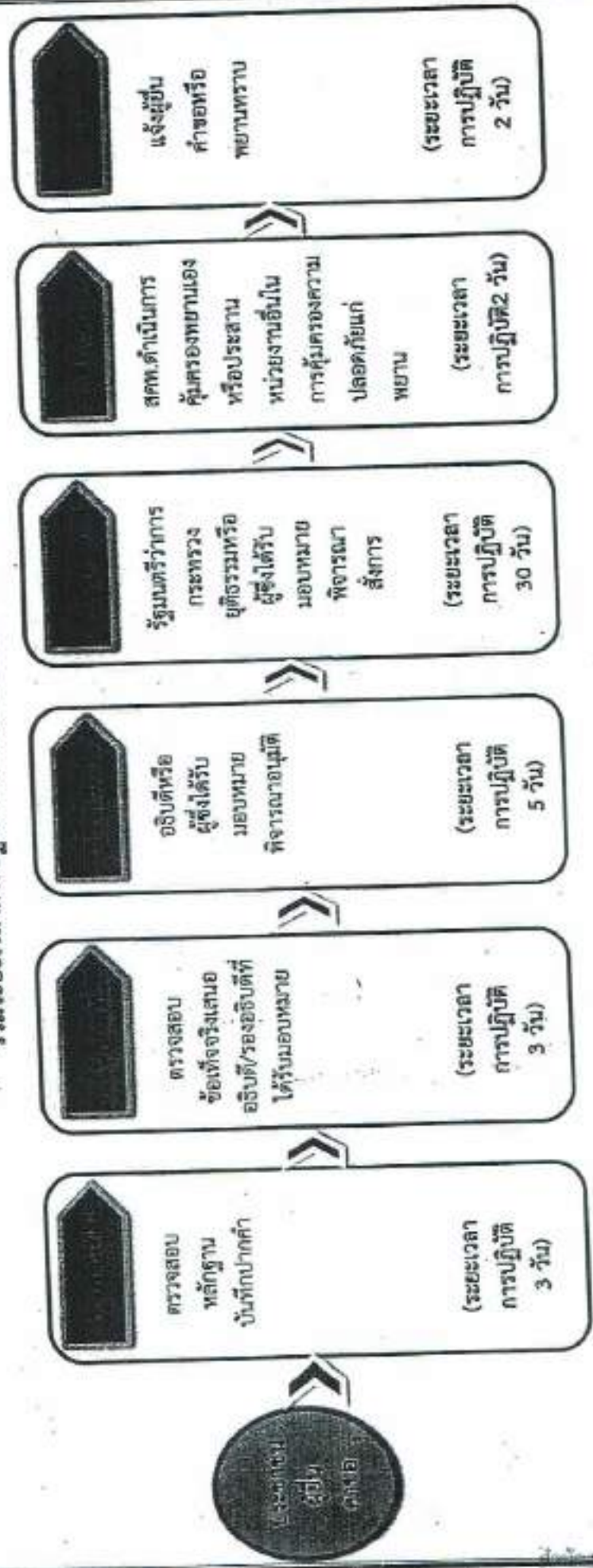
อ้างอิงตาม : ประกาศมาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาการให้บริการ พ.ศ. 2560
ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2560

มาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาให้บริการ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

เรื่อง การขอรับการคุ้มครองพยาน ตามมาตรการพิเศษแก่ พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันตาลของพยาน หรือ บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน (มาตรการพิเศษ) รวมระยะเวลาการปฏิบัติ 6 ขั้นตอน ระยะเวลา 45 วัน

หมายเหตุ 1. กระบวนการดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 1 นับแต่วันที่ผู้ยื่นคำร้องมีเอกสารหลักฐานครบถ้วน

2. ในเวลาแสงอาทิตย์เท็จจริง ขั้นตอนที่ 2 ระยะเวลาการดำเนินงานขึ้นอยู่กับพฤติการณ์แห่งคดีประกอบพิจารณา ซึ่งบางกรณีต้องรอผลการตรวจสอบ

ข้อเท็จจริง พยาน เอกสาร หลักฐานเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน ถึงดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

อ้างอิงตาม : ประกาศมาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาการให้บริการ พ.ศ. 2560 ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2560

มาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาให้บริการ
 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
 เรื่อง การขอรับคำตอบแทนความเสียหายแก่พยาน สามัญ ภาครัฐ ผู้ประกอบการ ผู้สืบสันดานของพยาน
 หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน
 รวมระยะเวลาการปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ระยะเวลา 52 วัน

หมายเหตุ ในขั้นตอนที่ 1 นับแต่วันที่ยื่นคำร้องมีเอกสารครบถ้วน

อ้างอิงตาม : ประกาศมาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาให้บริการ พ.ศ. 2560
 ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2560

มาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาให้บริการ
 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการนำพาเข้าสู่การคุ้มครอง : กรณีฉุกเฉินเร่งด่วนก่อนส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 รวมระยะเวลาการปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ระยะเวลา 5 วัน

ประเภทคดีในคดีร้อง
 เพื่อสิทธิและ
 ผู้ละเมิดคนละมือ
 เป็นคนละมือกัน
 พฤติกรรมละเมิด
 ที่มีผลกระทบต่อกับ
 อื่นๆ

รับคำร้องและเสนอเรื่อง

- สำนักงานคุ้มครองพยาน ดำเนินการ ดังนี้
- บันทึกปากคำหรือประสานผู้ร้องและตรวจสอบเอกสารหลักฐานผู้ร้อง
 - ประสานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ความไม่ปลอดภัย
 - ประมวลเรื่องพร้อมสรุปความเห็นเสนอผู้อำนวยความสะดวกเพื่อเสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

(ระยะเวลาการปฏิบัติ 2 วัน)

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

- อธิบดีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายพิจารณาอนุมัติ/ไม่อนุมัติ/ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมยกคำร้อง

(ระยะเวลาการปฏิบัติ 1 วัน)

คุ้มครอง

- ทำการคุ้มครองโดยสำนักงานคุ้มครองพยาน หรือประสานส่งต่อให้หน่วยที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยาน

(ระยะเวลาการปฏิบัติ 2 วัน)

อ้างอิงตาม : ประกาศมาตรฐานกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาให้บริการ พ.ศ. 2560
 ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2560

ภาคผนวก

- กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๕๖
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามัญ ภาริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๖๐
- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่น และการพิจารณา คำร้องขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน พ.ศ.๒๕๕๘

- แบบฟอร์มต่างๆ

- แบบคำร้องขอคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตามมาตรการทั่วไป (แบบ สคพ. ๑)
- แบบคำร้องขอคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตามมาตรการพิเศษ (แบบ สคพ. ๒)
- แบบคำขอรับค่าตอบแทนความเสียหายแก่พยาน สามัญ ภาริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (แบบ สคพ. ๓)

- กฎหมาย ระเบียบ
และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองพยานในคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๔๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๖
เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง
มาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบ วันนับแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“พยาน” หมายความว่า พยานบุคคลซึ่งจะมาให้ หรือได้ให้ข้อเท็จจริง ค่อพนักงานผู้มีอำนาจ
สืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาล
ในการดำเนินคดีอาญา รวมทั้งผู้ชำนาญการพิเศษ แต่ไม่ให้นำความรวมถึงจำเลยที่อ้างตนเองเป็นพยาน

“ความปลอดภัย” หมายความว่า ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยาน ทั้งก่อน ขณะและหลังมาเป็นพยาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการคัดสิทธิหรือประโยชน์ที่พยานพึงได้รับตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงวางระเบียบการงานตามหน้าที่ กับให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน

มาตรา ๖ ในกรณีที่พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ศาล หรือสำนักงานคุ้มครองพยาน แล้วแต่กรณี อาจจัดให้พยานอยู่ในความคุ้มครองตามที่เห็นเป็นการสมควร หรือตามที่พยานหรือบุคคลอื่นใด ซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องได้ร้องขอ และในกรณีจำเป็นบุคคลดังกล่าวจะขอให้เจ้าพนักงานตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นช่วยให้ความคุ้มครองแก่พยานได้ด้วยความจำเป็น ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมของพยานด้วย

การแจ้งและวิธีการที่เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นจะให้ความคุ้มครองแก่พยานตามคำขอ และการสิ้นสุดลงซึ่งการคุ้มครองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

การคุ้มครองให้พยานได้รับความปลอดภัย ให้รวมถึงการจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย เว้นแต่พยานจะไม่ให้ความยินยอมและการปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่สถานะและสภาพของพยานและลักษณะของคดีอาญาที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗ ในกรณีที่สามิ ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยและพยานได้ร้องขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพิจารณาว่ามาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ตามความจำเป็นที่เห็นสมควร เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม

หมวด ๒

มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

มาตรา ๘ พยานในคดีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ อาจได้รับการคุ้มครองตามมาตรการพิเศษได้

(๑) คดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(๒) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา

(๓) คดีความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือพาไปเพื่อการอนาจาร เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

(๔) คดีความผิดเกี่ยวกับองค์กษัตริยาภิเษก ได้แก่ ความผิดฐานอภัยและช่องโหว่ตามประมวลกฎหมายอาญา และให้หมายความรวมถึงความผิดอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการกระทำร่วมกันโดยกลุ่มอาชญากร ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีการวางเครือข่ายเป็นแผนการหรือองค์การอย่างซับซ้อน และเป็นสัดส่วน

(๕) คดีความผิดที่มีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น

(๖) คดีซึ่งสำนักงานคุ้มครองพยานเห็นสมควรให้ความคุ้มครองพยาน

มาตรา ๙ เมื่อปรากฏแน่ชัดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าพยานจะไม่ได้รับความปลอดภัย พยานหรือบุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้อง พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา หรือพนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา อาจยื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เพื่อขอให้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมของพยานด้วย

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยด่วน ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าพยานจะไม่ได้รับความปลอดภัย ก็ให้สั่งให้ใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง และการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ให้สำนักงานคุ้มครองพยานดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ย้ายที่อยู่ หรือจัดหาที่พักอันเหมาะสม
 - (๒) จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรแก่พยานหรือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของพยาน เป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอาจขยายระยะเวลาครั้งละไม่เกินสามเดือน แต่ไม่เกินสองปี
 - (๓) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน รวมทั้งการดำเนินการเพื่อกลับคืนฐานะเดิมตามคำขอของพยานด้วย
 - (๔) ดำเนินการเพื่อให้มีอาชีพหรือให้มีการศึกษาอบรม หรือดำเนินการใดเพื่อให้พยานสามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามที่เหมาะสม
 - (๕) ช่วยเหลือในการเรียกร้องสิทธิที่พยานพึงได้รับ
 - (๖) ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในระยะเวลาที่จำเป็น
 - (๗) ดำเนินการอื่นใดให้พยานได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับความคุ้มครองตามที่เห็นสมควร
- ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำขอดังกล่าว โดยให้ถือว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความลับ และห้ามมิให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยข้อมูลนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่สามมี กริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยและพยานได้ร้องขอให้นำมามาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม

มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายอาจสั่งให้การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษสิ้นสุดลง เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) พยานร้องขอ

(๒) พยานไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือระเบียบของกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการคุ้มครองพยาน ตามมาตรการพิเศษ

(๓) พฤติการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป และกรณีไม่มีความจำเป็น ที่จะต้องให้การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษอีกต่อไป

(๔) พยานไม่ให้การเป็นพยานโดยไม่มีเหตุสมควร

(๕) ศาลมีคำพิพากษาลงโทษให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิด ฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ อันเนื่องมาจากการเป็นพยานในคดีที่พยานได้รับความคุ้มครอง

หมวด ๓

สำนักงานคุ้มครองพยานและการดำเนินคดี

มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานขึ้นในกระทรวงยุติธรรม และให้มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษ การปฏิบัติที่เหมาะสม รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานและข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ ในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็น กระทรวงยุติธรรมจะแต่งตั้งข้าราชการในสังกัด กระทรวงยุติธรรมซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อให้มีอำนาจดำเนินคดีแพ่งตามพระราช บัญญัตินี้ตามที่กระทรวงยุติธรรมมอบหมายก็ได้ โดยแจ้งให้ศาลทราบ

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินคดีหรือพนักงานอัยการ ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

หมวด ๔

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน

มาตรา ๑๕ ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยานหรือสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดกับพยาน เพราะมีการกระทำผิดอาญาโดยเจตนาเนื่องจากการที่พยานจะมา หรือได้มาเป็นพยาน บุคคลนั้นมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควร

ค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบ
ของกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งปฏิเสธการได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๙
หรือมาตรา ๑๑ แล้วแต่กรณี บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน

มาตรา ๑๖ ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายที่มีสิทธิขอรับค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๕ หรือ
ทายาทขึ้นคำขอต่อสำนักงานคุ้มครองพยานตามแบบที่สำนักงานคุ้มครองพยานกำหนดภายในหนึ่งปี
นับแต่วันที่บุคคลนั้นได้รู้ถึงการกระทำความผิด

หลักเกณฑ์ วิธีการขึ้นคำขอ และวิธีพิจารณาคำขอ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรม
กำหนด

มาตรา ๑๗ เมื่อพยานได้ให้ข้อเท็จจริงต่อ พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มี
อำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือเบิกความต่อศาลแล้ว พยานซึ่งมีสิทธิ
ได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบ
ของกระทรวงการคลัง แต่ในกรณีที่พยานใจตกใจกลัวความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายเป็นโจทก์ หรือ
เป็นพยานจำเลยให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะมีคำสั่งให้มีการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าว แต่ไม่เกินอัตรา
ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๘ ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่น
ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบ
ของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๙ หากปรากฏในภายหลังว่าพยานไม่มา ไม่ให้ข้อมูลหรือไม่เบิกความเป็นพยานโดยไม่มี
เหตุสมควร หรือมีคำพิพากษาดังที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อเท็จจริงอันเป็นเท็จ ความผิด
ฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ
ในคดีที่บุคคลนั้นเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นคืนหรือชดใช้ค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๗
หรือคืน หรือชดใช้ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานและบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี ที่รัฐได้จ่าย
ไปจริงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจากสำนักงานคุ้มครองพยาน

ให้หน่วยงานที่ได้จ่ายค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองพยานในการ
เรียกคืนหรือเรียกให้ชดใช้ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๕
การอุทธรณ์

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ อันมิใช่คำสั่งของศาล ไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นโดยยื่นเป็นคำร้องต่อศาลยุติธรรมชั้นต้น ซึ่งมีใช้ศาลแขวงและมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาหรือศาลทหารชั้นต้น ที่มีเขตอำนาจเหนือคดีนั้นหรือที่บุคคลเหล่านั้นมีที่อยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

การยื่นอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

ให้การอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๑๘ เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งสำนักงานคุ้มครองพยาน

การอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๒ ให้ศาลพิจารณาเป็นการลับและให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีตามที่ศาลเห็นสมควรมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ ให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรศาลอาจขยายระยะเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณี แต่ต้องจดย่างานเหตุนั้นไว้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ศาลมีอำนาจหมายเรียกเอกสาร ข้อมูล หรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องมาศาลเพื่อทำการไต่สวนโดยไม่ชักช้า และสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดเปิดเผยความลับที่เกี่ยวกับสถานที่อยู่ ชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งได้มีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นไม่ได้รับความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ ถ้าการกระทำตามมาตรา ๒๑ เป็นการกระทำเพื่อให้บุคคลตามมาตราดังกล่าวไม่ได้รับความปลอดภัย ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นถึงหนึ่ง

มาตรา ๒๓ ผู้ใดกระทำความผิดอาญาต่อบุคคลใดเพราะเหตุที่บุคคลนั้น สามัญ ภิรยา ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นจะมา หรือได้มาเป็นพยาน ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ ถึงหนึ่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ และเนื่องจากมีพยานยังมิได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้งที่พยานมีความสำคัญต่อการพิสูจน์ความจริงในทางอาชญากรรม เป็นเหตุให้เกิดผลเสียต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น เพื่อเพิ่มความคุ้มครองพยานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม

ว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน
ของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของ (ก) ของข้อ ๒๐ แห่งระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ค่าเลี้ยงชีพที่สมควรอันเนื่องมาจากการขาดประโยชน์ทำมาหาได้ ให้เบิกจ่ายได้ในอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่จังหวัดที่ประกอบกิจการ ณ วันที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของ (ข) ของข้อ ๒๐ แห่งระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ค่าดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัยที่ต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่าสิบสองชั่วโมง ให้เบิกจ่ายในอัตราเหมาจ่ายคนละสามร้อยบาทต่อวัน”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๒๓ แห่งระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๒) ค่าใช้จ่ายในการจ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรแก่พยานหรือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของพยาน ให้เบิกจ่ายได้ในอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่จังหวัดที่ประกอบกิจการ ณ วันที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ"

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่น
และการพิจารณาคำร้องขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน
พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องขอรับการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคุ้มครองพยาน และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้ทำหน้าที่รับคำร้อง ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๒ ในกรณีที่ปรากฏแน่ชัดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าพยานในคดีอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ จะไม่ได้รับความปลอดภัยให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิยื่นคำร้องเพื่อขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

(๑) พยานหรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากพยาน

(๒) บุคคลซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องกับพยาน

(๓) พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

(๔) พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา

(๕) พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา

ทั้งนี้ บุคคลตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) จะยื่นคำร้องดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของพยาน

ความยินยอมของพยานตามความในวรรคสอง ให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อพยานเป็นสำคัญ

ข้อ ๓ คำร้องอย่างน้อยต้องระบุชื่อ นามสกุล และที่อยู่ของพยานและผู้ยื่นคำร้อง และพฤติการณ์ ที่แสดงให้เห็นว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย ทั้งนี้ ต้องมีลายมือชื่อของผู้ยื่นคำร้องเป็นสำคัญ

ข้อ ๕ การยื่นคำร้องตามข้อ ๒ ให้ยื่นผ่านสำนักงาน พร้อมด้วยพยานหลักฐาน และข้อเท็จจริงที่คาดว่าพยานจะไม่ได้รับความปลอดภัย

ข้อ ๕ เมื่อสำนักงานได้รับคำร้องตามข้อ ๔ แล้ว ให้ดำเนินการในเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของคำร้อง
- (๒) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อทราบข้อมูลที่แสดงว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย และหากเห็นว่ามีความละเอียดเพิ่มเติมที่เป็นข้อสาระสำคัญ ให้จัดทำบันทึกประกอบคำร้อง โดยให้ผู้ยื่นคำร้องลงลายมือชื่อในบันทึกดังกล่าว
- (๓) แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบถึงสิทธิและผลกระทบ รวมทั้งความรับผิดชอบ เนื่องจากการใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน
- (๔) ออกใบรับคำร้องไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๖ ในการตรวจสอบคำร้องตามข้อ ๕ หากสำนักงานเห็นว่ายังขาดพยานหลักฐานใด ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องส่งเพิ่มเติมให้ครบถ้วนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องไม่ยื่นพยานหลักฐานและรายละเอียดเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ ให้สำนักงานรวบรวมพยานหลักฐานเท่าที่มีและจัดทำรายงานและความเห็นประกอบคำร้องเสนอให้รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายพิจารณาต่อไป

ข้อ ๗ ในกรณีที่สำนักงานตรวจสอบคำร้อง พยานหลักฐาน และรายละเอียดที่ยื่นตามข้อ ๕ หรือพยานหลักฐานและรายละเอียดที่ยื่นเพิ่มเติมตามข้อ ๖ แล้ว ให้สำนักงานเสนอคำร้องดังกล่าวพร้อมกับความเห็นประกอบให้รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยด่วน

การเสนอคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือตามข้อ ๖ วรรคสอง หากหน่วยงานที่เสนอคำร้องมิใช่สำนักงานคุ้มครองพยาน ให้เสนอผ่านสำนักงานคุ้มครองพยาน

เมื่อสำนักงานคุ้มครองพยานได้รับคำร้องตามวรรคสองแล้ว ให้เสนอความเห็นเพื่อประกอบ การพิจารณาสั่งการของรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายโดยด่วน พร้อมทั้งแจ้งให้พยานหรือผู้ยื่น คำร้องทราบถึงวันที่รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายได้รับคำร้อง

ข้อ ๘ เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายได้รับคำร้องตามข้อ ๖ หรือข้อ ๗ แล้ว ให้พิจารณาสั่งการโดยด่วน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากสำนักงานคุ้มครองพยาน ถ้าเห็นว่าไม่ควรใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานให้สั่งไม่รับคำร้อง แล้วแจ้งคำสั่ง พร้อมเหตุผลและสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวให้พยานหรือผู้ยื่นคำร้องทราบโดยเร็ว ถ้าเห็นว่าควร ใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน ให้สั่งใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานตามความเหมาะสมต่อไป

หากรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสิ่งไม่รับคำร้อง

กรณีที่รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายสิ่งไม่รับคำร้อง หรือกรณีที่ต้องถือว่าสิ่งไม่รับคำร้อง ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๙ ในกรณีที่รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายสั่งการให้ใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน ก่อนดำเนินการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ ให้สำนักงานจัดให้พยานลงลายมือชื่อแสดงความยินยอมรับการคุ้มครองอีกครั้ง

ข้อ ๑๐ การรับและส่งคำร้อง การตรวจสอบคำร้อง การพิจารณาคำร้องและการคุ้มครองพยานให้ดำเนินการเป็นการลับ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของพยาน ข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับตัวพยาน บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน พฤติการณ์แห่งคดี ความไม่ปลอดภัยที่พยานจะได้รับ และข้อเท็จจริงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีการร้องขอให้ใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยาน ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้การยื่นและการพิจารณาคำร้องขอให้ใช้มาตรการพิเศษ ในการคุ้มครองพยานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้